

Toekomst voor ons platteland

Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Waarom een PPLG Overijssel?

- Grote opgaven (transities) komen samen in het landelijk gebied
- Zij vragen om een samenhangende aanpak
- Op z'n 'Overijssels'
- Maar: 'Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg'
- Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), 10 juni 2022 (startnotitie)
 - Rijk vraagt provincie om een PPLG op te stellen
 - Vóór 1 juli 2023, en met een tussentijdse toets in januari 2023
- Vervolgbrieven (tweede set doelen) aangekondigd (25/11/2022)

Relatie met de Omgevingsvisie

Overijssel voor elkaar!

Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie

21 juni 2022

Waar staan we nu in het proces?

- We zijn op weg naar een Nieuwe Omgevingsvisie in 2024
- Fundament is op 21 juni door GS vastgesteld als voorgenomen beleid
- 16 November: PS geeft wensen en bedenkingen mee voor de gebiedsgerichte uitwerking van het Fundament
- => vervolgfase: gebiedsgerichte uitwerking van het Fundament

mei '22

RO-brief BZK

okt '22

Startpakket

jan '23

Tussenstand
Puzzelen

april '23

Provinciale
tafel

juli '23

Aanleveren
ruimtelijke puzzel

NOVEX

juni '22

Vaststelling
fundament

najaar '22

PS-besluit
Start uitwerking

jan '23

Start
Gebiedsgerichte
uitwerking

april '23

Verrijking OO -
PPLG

juli '23

Concept
Omgevingsvisie

OVERIJSSEL VOOR ELKAAR

juni '22

Hoofdlijnen-
brief

okt '22

Concept NPLG

jan '23

Toetsmoment
Rijk - Prv

april '23

Verrijkingfase
PPLG

juli '23

PPLG en NPLG
klaar

PPLG

15 maart 2023 – Verkiezingen Provinciale Staten

Uitvoering

Duiding Nieuwe Omgevingsvisie i.r.t. PPLG

- Het Fundament schetst een beeld waar we naartoe willen en geeft kaders voor het omgevingsbeleid voor de lange termijn (2030-2050)
- Het Fundament is kader voor belangrijke opgaven, waaronder stikstof, water, klimaat en natuur => PPLG. En ook: RES 2.0
- PPLG gaat over de doelen in het landelijke gebied en hoe we die willen bereiken

Wat staat er in het Fundament?

- Zelfbewust Overijssel
- Belangrijke uitgangspunten

Zelfbewust Overijssel

STURING

Heldere sturingsfilosofie regio op wat, waar en hoe

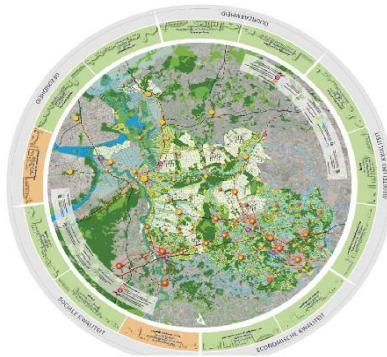
Duidelijk, eenduidig en integraal

Met oog voor het sociale weefsel in de samenleving

'Hoe' bepalen wij niet altijd (zelf)

Praktisch uitvoeringskader

Bewuste rolkeuze

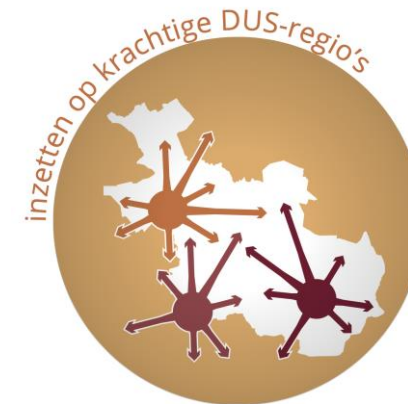
INHOUD

Zelfbewust als basis

Meer regie op de grote opgaven waarvoor wij verantwoordelijk zijn

Natuurlijke omstandigheden zijn leidend

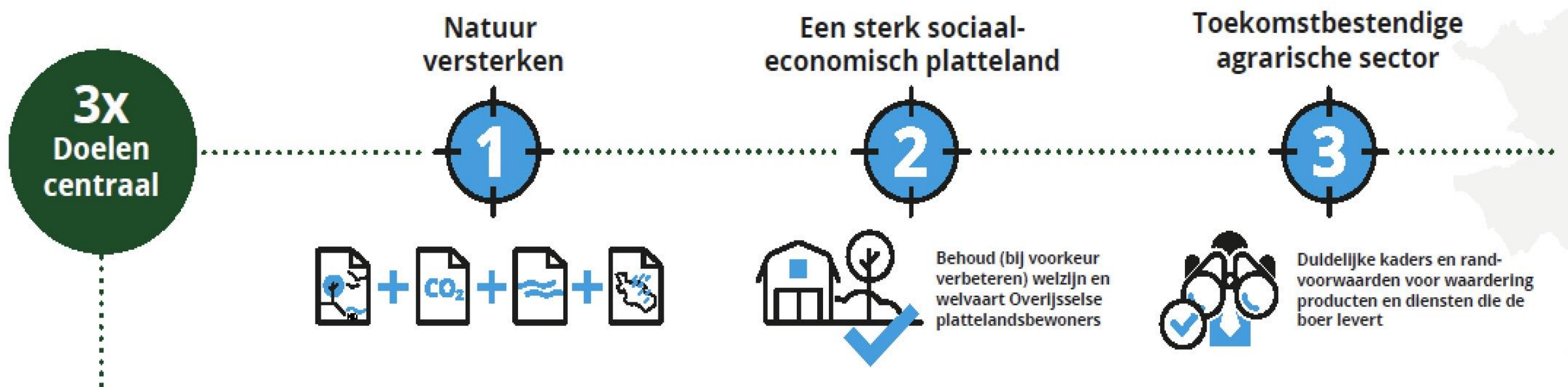
Gebiedsgerichte uitwerking in en met de regio

Hoe ziet vervolg van het traject Omgevingsvisie eruit?

- Aansluiten bij GGA-gebiedstafels
- Op GGA-deelgebiedsniveau werken we het Fundament samen uit in circa 3 werksessies van 1 dag (Q1 en Q2 2023):
 - proces --> samen organiseren met PPLG, aandacht voor deelnemers
 - 'WAT' en 'WAAR' gebiedsgericht concretiseren
 - 'HOE' irt PPLG RES 2.0, NOVEX
- Zorgen voor samenhang en efficiënte inzet middelen van partners
- 1 juli 2023 concept Omgevingsvisie + ruimtelijke puzzel
- In 2024 nieuw Omgevingsbeleid in werking

3 kerndoelen PPLG

Overijsselse gecombineerde aanpak

3x
Randvoor-
waarden

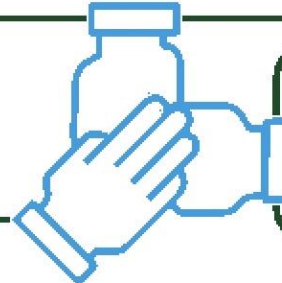
Samenwerken in de gebieden

Het WAT van de natuur-en klimaatdoelen is bepaald, HOE en WAAR bespreken we samen evenals de sociaal-economische impact en het landbouwperspectief

Alle sectoren dragen bij aan de realisatie van de doelen

Evenredige balans tussen agrarische sector, industrie, mobiliteit en bouw als het gaat om stikstofreductie

Alles hangt samen

We pakken de natuur-, water- en klimaatopgaven in één keer op. Zo creëren we synergie en werken we elkaar niet tegen. Ook komen we met één verhaal naar de keukentafel.

Maatwerk voor agrarische sector

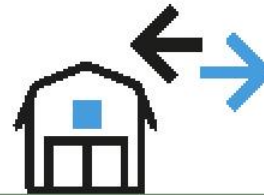
3X
Maatwerk

Boeren die met hoog productieve landbouw doorgaan

Op dezelfde of op een andere plek

Boeren die hun bedrijfsvoering aanpassen aan de omgeving

Boeren die stoppen

Goede regeling

NATUUR	WATER	KLIMAAT
Uitbreiding NNN (afspraken natuurpact). Er resteert naar verwachting een opgave van ca 400 ha mogelijk te realiseren via het PPLG	In 2027 zijn de maatregelen uitgevoerd voor de KRW-doelen voor nutriënten in het oppervlakte- en grondwater. N.B.: in Overijssel zijn 8 intrekgebieden drinkwater die niet aan de vereisten voldoen. Hierin ligt ca 6000 ha landbouwareaal.	Opgave voor klimaatakkoord voor de veenweide gebieden. In dit gebied ligt ca 19.000 ha landbouwgrond
Realiseren instandhoudings-doelen Natura2000 in 24 Natura2000-gebieden (cf. aanwijzingsbesluiten).	In 2027 zijn de maatregelen uitgevoerd voor de KRW-doelen voor gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlakte en grondwater	Opgave voor uitbreiding areaal bos. Landelijk 37.400 ha. Verwachting landelijke doorvertaling najaar 2022. Verwachte opgave Overijssel: 3500-4000 ha, waarvan 1500 ha binnen NNN
Opgave vermindering stikstofemissie met 41% (aanvullend op basispad van ca 10%)	In 2027 zijn de maatregelen uitgevoerd voor goede kwantitatieve toestand grondwaterlichamen conform KRW-vereisten	De bovenstaande opgaven worden in NPLG mogelijk anders gedefinieerd. Namelijk in streefwaarden voor restemissies voor landgebruik in 2030. Nog niet bepaald per provincie
Droge en natte verbindingen tussen natuurgebieden: 10% groenblauwe dooradering. Niet bekend wanneer dit klaar moet zijn	Daarnaast: Zoetwaterbeschikbaarheid (koppeling met hydrologie natuur, beekherstel zandgronden en vernatting veenweide). Nationaal en provinciale doelen en opgave nog in ontwikkeling	Naar verwachting komt er een aanvullende landelijke opgave van 4,2 Mton CO2-eq. reductie voor methaan. Deze wordt najaar 2022 mogelijk provinciaal toebedeeld. Dit kan een forse opgave betekenen: een emissiereductie van 30-40% voor met name de melkveehouderij
Aanvullende opgave voor leefgebieden VHR-soorten buiten de huidige Natura2000 gebieden: deels nieuwe natuur en /of (vooral) in boerenland. Deze zijn nog niet toebedeeld aan provincies. Mogelijke opgave op grond van de middelen van het stikstoffonds: ca 5000 ha nieuwe natuur (indien mogelijk: boerenland natuur) en ca 25.000-30.000 ha natuur inclusieve landbouw i.c.m. agrarisch natuurbeheer tot 2030	Structurerende keuze voor de KRW-opgaven op de droge zandgronden: stroken van 100-250 meter langs KRW-waterlopen. Eerste verkenningen laten zien dat deze aanpak tot ca 25.000 ha landbouwgrond kan omvatten (extensiever landgebruik).	 <p>Zeker</p> <p>Verwacht en toegedeeld</p> <p>Verwacht en niet toegedeeld</p>
Aanvullende opgaven voortkomend uit nieuwe EU biodiversiteitsbeleid (o.a. voor basiskwaliteit natuur in landelijk gebied en op landbouwgrond)	Structurerende keuze voor grondgebondenheid van de melkveehouderij. Er is nog niet aangegeven wat hieronder te verstaan.	

KERNDOEL Sociaaleconomisch perspectief

- Doelstelling: Brede welvaart gaat erop vooruit door het PPLG
- Per gebied inventarisatie van impact op brede welvaart, door methodiek van Wageningen Universiteit (ism IPO). Start is gemaakt in Springendal/ Dal van de Mosbeek
- Gebruik maken van en aansluiten bij bestaande Leader-netwerken, lokale actieplannen en initiatieven Sociale Kwaliteit en Leefbaar Platteland

KERNDOEL perspectief voor de landbouw

Belangrijke uitgangspunten voor een duurzaam perspectief landbouw:

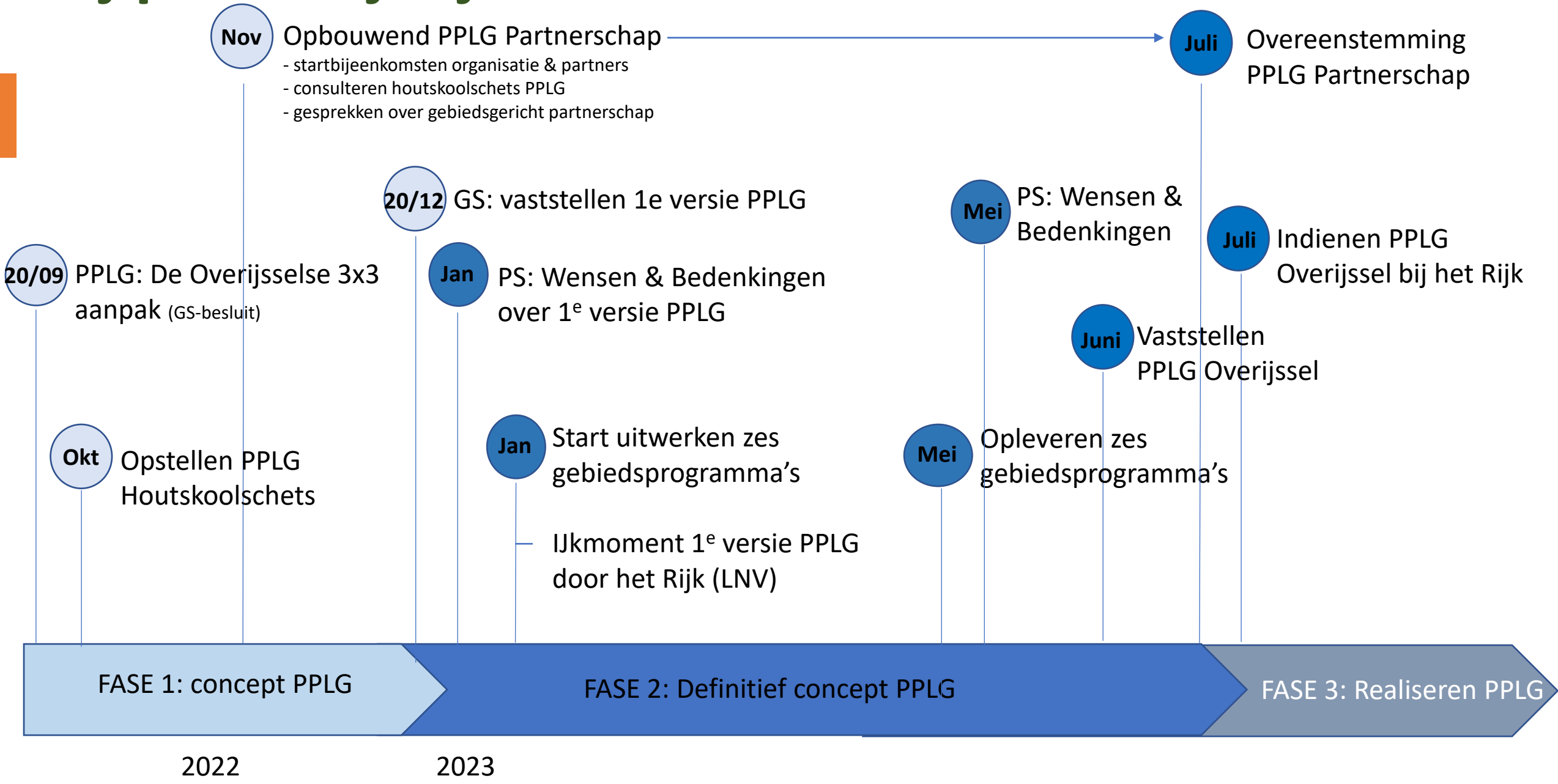
- Gebiedsgericht duidelijkheid bieden over randvoorwaarden (doelen en opgaven natuur, water en klimaat)
- Grondgebondenheid melkveehouderij
- Opbrengend vermogen van water- en bodemsysteem zijn leidend
- De landbouw in staat stellen bij te dragen aan noodzakelijke opgaven (bijv. via natuur-inclusieve landbouw, beloning ecosysteemdiensten en het ontwikkelen van een KPI-systematiek)

Gecombineerde aanpak langs drie sporen

(denklijn op basis richtinggevende keuze)

- 1) Provincie breed inzetten op grondgebonden melkveehouderij**
(verwachting richting 2,0-2,2 GVE/ha)
- 2) Gebiedsgerichte opgaven in gebieden met onontkoombare meervoudige opgave**
Extensievere landbouw (gemiddelde veebezetting ca 1-1,5 GVE op gebiedsniveau) in kwetsbare gebieden (water, veenweide en natuur)
- 3) Bedrijfsgerichte maatregelen (duurzaamheid/verdienmodel)**

Mijlpalen Tijdlijn

Hoe ben je als gemeente vooral aan zet?

- Rol van de gemeenten:
 - Meezoeken naar nieuwe vorm van partnerschap: zowel in afspraken als in de uitvoering
 - Mede-opstellen gebiedsprogramma, invulling op gebiedsniveau
 - Samen vormgeven aan de uitvoering (ook nu al!)
- Wanneer:
 - November / december: bekend met PPLG, wat voor partnerschap?
 - Januari / februari: werksessieronde 1
 - April: werksessieronde 2
 - Januari – juni: opstellen 6 gebiedsprogramma's aan de gebiedstafels

Vragen voor de discussie

- Waar zien gemeenten koppelkansen met andere c.q. hun eigen opgaven in het landelijk gebied?
- Aan welke randvoorwaarden (inhoud, proces) moet worden voldaan voor gemeenten om hun deel te kunnen leveren?
- Wat hebben de gemeenten nodig om goed in het traject tot aan 1 juli 2023 mee te doen?
- Hoe zien we de rol van de volksvertegenwoordigers en wat is daar voor nodig?

